

CIVILSTYRELSEN ÆNDRER PRAKSIS FOR FONDENS UDDELINGER

Indledning

Det ses ofte, at en fonds vedtægter (fundats) indeholder en række ligestillede uddelingsformål. Civilstyrelsen har hidtil anlagt den fortolkning, at der i sådanne tilfælde over tid skal ske en ligelig fordeling af uddelinger til disse formål.

På baggrund af seneste praksis fra Højesteret har Civilstyrelsen imidlertid ændret praksis, således at dette krav ikke længere opretholdes, så længe uddelingerne sagligt og loyalt tilgodeser uddelingsformålene, og eventuelle afvigelser er rimelige og saglige begrundede.

Betydningen af den ændrede praksis gennemgås nærmere i det følgende.

Baggrunden for den ændrede praksis

I en konkret sag fra april 2019 har Højesteret fastslået, at Civilstyrelsen ikke kunne stille krav om, at der skulle ske ligelig fordeling mellem ligestillede uddelingsformål. Heller ikke selvom dette krav ikke nødvendigvis skulle opfyldes ved hver uddeling, men kunne opfyldes over en årrække.

Omvendt fastslog Højesteret også, at der ikke må ske en ensidig begunstiging at ét eller ligestillede uddelingsformål.

Sammenfattende nåede Højesteret således til det resultat, at der som udgangspunkt skal være en vis rimelig balance mellem de formål, der uddeles til over en årrække. Denne balance behøver imidlertid ikke at medføre en ligelig fordeling blandt ligestillede formål, såfremt fondsbestyrelsen ved forskellige uddelinger sagligt og loyalt tilgodeser de formål, der fremgår af vedtægterne. Som eksempler på forhold, der kan begrunde forskelle i uddelinger, nævner Højesteret uddelingsbehov inden for de forskellige uddelingsformål og opsparing til særlige formål.

Ved vurderingen heraf vil der således blive lagt betydelig vægt på vedtægternes ordlyd og sammenhæng mellem bestemmelser. Det er i den forbindelse væsentligt at fremhæve, at Højesteret anlægger en objektiv fortolkning af stifterviljen, således som denne er udtrykt i vedtægterne og tilknyttede dokumenter oprettet i forbindelse med stiftelse af fonden. Hvis fondens stifter således i en periode har været medlem af bestyrelsen, og bestyrelsen i denne periode har foretaget en bestemt fordeling, er en sådan praksis uden støtte i nævnte dokumentation ikke bindende for en ny bestyrelse.

Civilstyrelsens praksis

I henhold til Fondslovens § 29 skal en fond anvende årets overskud til de formål, der er fastsat i vedtægten, idet der dog kan foretages rimelige henlæggelser til konsolidering og efter omstændighederne udskydelse af uddeling.

Hvor vedtægterne indeholder forskellige uddelingsformål uden at tage stilling til disse formåls indbyrdes prioritering, har Civilstyrelsen hidtil stillet krav om en nøjagtig lighed mellem disse formål, idet Civilstyrelsen dog har accepteret, at en sådan lighed kunne ske over en årrække.

Med den ændrede praksis stilles ikke længere krav om en sådan nøjagtig lighed, så længe fravigelser er rimelige og saglige. Ændringerne kan overordnet beskrives således:

Hidtidig praksis	Ny praksis
<ul style="list-style-type: none">• Ligelig beløbsmæssig fordeling blandt alle opregnede formål ved uddelinger• Fordeling kan ske over en årrække• Ligelig fordeling ved fondens opløsning	<ul style="list-style-type: none">• Fordeling af uddelinger skal være rimeligt og sagligt begrundet• Bedømmelsen sker fortsat over en årrække• Rimelig og saglig vurdering ved opløsning

Nye krav til fondsbestyrelsen

Den ændrede praksis giver større fleksibilitet i fondsbestyrelsens adgang til at træffe beslutning om anvendelse af fondens overskud. Tilsvarende vil fondsbestyrelsen i sådanne tilfælde skulle kunne redegøre for, at der har været tale om en rimelig og saglig årsag til fordelingen af overskuddet.

Civilstyrelsen har oplyst, at der vil blive stillet følgende krav:

- Ved stikprøvekontrol af fondsregnskaber, vil der blive stillet krav om indsendelse af fortegnelse over modtagere af uddelinger med angivelse af navne på modtagere (såfremt dette ikke allerede fremgår af regnskabet).
- For hver uddeling skal det fremgå af fortegnelsen, hvilket formål den pågældende uddeling vedrører.
- Det bør fremgå af referatet fra det enkelte bestyrelsesmøde, hvis der uddeles forskellige beløb til ligestillede formål.

Muligheden for at fravige lighed mellem fondens formål modsvares således af en række øgede krav til beslutningens begrundelse og indhold.

Afgørelsens betydning

Med ændring af Civilstyrelsens praksis tillægges fondsbestyrelsen yderligere muligheder i forhold til at træffe beslutning om fondes uddelinger. Bestyrelsen skal dog samtidig kunne begrunde årsagen til fordeling uddelinger, og det må anbefales, at dette løbende dokumenteres med henblik på at kunne redegøre herfor. Ligeledes understreger praksisændringen vigtigheden af, at stifter i forbindelse med etablering af en fond gør sig klart, hvorvidt der er behov for en prioritering af flere formål, eller om en sådan prioritering overlades til bestyrelsens skøn.

Ovenstående er ikke juridisk rådgivning, og Moalem Weitemeyer Bendtsen indestår ikke for, at indholdet af ovenstående er korrekt. Moalem Weitemeyer Bendtsen har med ovenstående ikke påtaget sig ansvar af nogen art som konsekvens af en læsers benyttelse af ovenstående som grundlag for beslutninger eller overvejelser.

Kontakt

[Dan Moalem](#), Partner

Tel. +45 33 77 90 10

Mob. +45 30 37 96 10

E-mail dmo@mwblaw.dk

[Henning Hedegaard Thomsen](#), Advokat

Tel. +45 33 77 90 18

Mob. +45 30 37 96 18

E-mail hht@mwblaw.dk